

บันทึก

เรื่อง การดำรงตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยของผู้ที่เกษียณอายุราชการแล้ว
ตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๑

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้มีหนังสือ ที่ ทม ๐๒๐๒.๖๓/๒๓๐๕๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ทบวงมหาวิทยาลัย ได้รับหนังสือหารือจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเกี่ยวกับปัญหาการดำรงตำแหน่งของ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย เนื่องจากตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้บัญญัติเฉพาะคุณสมบัติของผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอธิการบดี โดยมีได้กำหนดว่าจะต้อง แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย แต่ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนักหัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ได้กำหนดให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ต่อมาเมื่อมีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๑ ออกมาใช้บังคับ ได้มีการ กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยบัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คณะหรือภาควิชา ซึ่งได้ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ แต่โดยเหตุที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีผู้ดำรงตำแหน่ง ดังกล่าวซึ่งได้เกษียณอายุราชการในขณะที่วาระการดำรงตำแหน่งยังไม่ครบ ทบวงมหาวิทยาลัยจึง มีปัญหาข้อกฎหมายขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นว่า ผู้ซึ่งดำรง ตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ซึ่งได้เกษียณอายุราชการในขณะที่วาระการ ดำรงตำแหน่งยังไม่ครบ จะสามารถดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณา ปัญหาดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวงและ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) แล้ว มีความเห็นว่า เดิมพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๗ ที่ถูกยกเลิกไปแล้วโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๑^๑ ได้กำหนดให้ตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบันผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา ให้

^๑ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพ.ศ. ๒๕๑๗

แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น^๒ ซึ่งมาตรา ๒๘^๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้กำหนดให้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ศาสตราจารย์ ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์และอาจารย์ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวที่แต่งตั้งจากคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นศาสตราจารย์พิเศษหรืออาจารย์พิเศษนั้นไม่อยู่ในบังคับเรื่องการเกษียณอายุราชการเนื่องจากไม่ได้เป็นคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัย และต่อมาเมื่อมีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ใช้บังคับ การกำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา ก็ไม่ได้กำหนดให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยแต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจแต่งตั้งบุคคลใดก็ได้ที่มีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง^๔ ดังนั้น แม้บุคคลดังกล่าวจะเกษียณอายุราชการแล้วแต่ยังไม่ขาดคุณสมบัติของผู้ดำรง

^๒ มาตรา ๒๒ ในคณะหนึ่งให้มีคณบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในงานของคณะ และจะมีรองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณะที่จะมอบหมาย

ถ้ามีการแบ่งภาควิชา ให้มีหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในงานของภาควิชา

คณบดี รองคณบดี และหัวหน้าภาควิชา ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย และให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินแปดปีมิได้

มาตรา ๒๓ ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ และจะมีรองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณะที่จะมอบหมาย

คณบดี และรองคณบดี ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย และให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินแปดปีมิได้

มาตรา ๒๔ ในสถาบันและสำนัก ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ และจะมีรองผู้อำนวยการคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการจะมอบหมาย

ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย และให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินแปดปีมิได้

^๓ มาตรา ๒๘ คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีดังนี้

(๑) ศาสตราจารย์ ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือศาสตราจารย์พิเศษ

(๒) รองศาสตราจารย์

(๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๔) อาจารย์ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

^๔ มาตรา ๒๗ ในบัณฑิตวิทยาลัย ฯลฯ

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้ได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

ตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนักหัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาของมหาวิทยาลัย อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง^๔ ซึ่งกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน สองวาระติดต่อกันมิได้ และให้นำมาตรา ๒๐ วรรคสาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มาใช้บังคับกับการพ้น จากตำแหน่งก่อนวาระของคณบดีโดยอนุโลม

๑๗๑

๑๗๑

มาตรา ๒๙ ในคณะหนึ่ง ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และจะ ให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณบดีและรอง คณบดีตามวรรคหนึ่ง และการรักษาราชการแทน ให้ตามมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าภาควิชาในคณะ ให้มีหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของภาควิชา และจะให้มีรองหัวหน้าภาควิชาหรือรองหัวหน้าส่วน ราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชามอบหมายก็ได้

หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา และ รองหัวหน้าภาควิชาหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา นั้น ให้อธิการบดี แต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดี และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอน หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาและรองหัวหน้าภาควิชา หรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาด้วย

หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา มีวาระ การดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้และให้นำ มาตรา ๒๐ วรรคสาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของหัวหน้า ภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาโดยอนุโลม

๑๗๑

๑๗๑

มาตรา ๓๓ ในสถาบันหรือสำนักหนึ่ง ให้มีผู้อำนวยการสถาบันหรือผู้อำนวยการสำนักเป็น ผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสถาบันหรือสำนักนั้นแล้วแต่กรณี และจะให้ มีรองผู้อำนวยการสถาบัน หรือรองผู้อำนวยการสำนักตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการ สถาบันหรือผู้อำนวยการสำนักมอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการ สถาบัน หรือผู้อำนวยการสำนัก รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง และการรักษาร าชการแทน ให้ตามมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๔ มาตรา ๕๕ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาของมหาวิทยาลัย อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ

ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานของสำนัก คณะ และภาควิชาของมหาวิทยาลัยมีความต่อเนื่องและ
เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามเจตนารมณ์ของบทเฉพาะกาลดังกล่าว

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน
(นายอักษราทร จุฬารัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๒

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะ
พ้นจากตำแหน่ง